

8.1 Overlappintegralet, S_{AB} , til H_2^+ ionet gitt som

$$S_{AB} = \left(1 + \frac{R}{a_0} + \frac{R^2}{3a_0^2}\right) e^{-R/a_0}$$

Ved likevekt er $R = 106 \text{ pm}$ og $a_0 = 53 \text{ pm}$. Dette gir

$$S_{AB} = \left(1 + 2 + \frac{4}{3}\right) e^{-2} = \underline{\underline{0,586}}$$

Maksimalverdien finner vi ved å derivere (mhp R) og sette lik null:

$$\begin{aligned} S'_{AB}(R) &= \left(\frac{1}{a_0} + \frac{2R}{3a_0^2}\right) e^{-R/a_0} - \frac{1}{a_0} \left(1 + \frac{R}{a_0} + \frac{R^2}{3a_0^2}\right) e^{-R/a_0} \\ &= -\frac{R}{3a_0^2} \left(1 + \frac{R}{a_0}\right) e^{-R/a_0} \stackrel{!}{=} 0 \end{aligned}$$

Dette gir (da $R \gg 0$) $R=0$, og da er $S_{AB}=1$

8.2 MO'en til et heteronukleært diatom er oppgitt til å være

$$\varphi = N(\psi_A + \lambda\psi_B)$$

der ψ_A og ψ_B er normaliserte AO'er. Vi krever at

$$\int \varphi^* \varphi d\tau \stackrel{!}{=} 1$$

og får

$$\begin{aligned} N^2 \int (\psi_A^* + \lambda\psi_B^*) (\psi_A + \lambda\psi_B) d\tau \\ = N^2 \left[\int \psi_A^* \psi_A d\tau + \lambda \int \psi_A^* \psi_B d\tau + \lambda \int \psi_B^* \psi_A d\tau \right. \\ \left. + \lambda^2 \int \psi_B^* \psi_B d\tau \right] \stackrel{!}{=} 1 \end{aligned}$$

Fordi AO'ene er normaliserte vil $\int \psi_A^* \psi_A d\tau = \int \psi_B^* \psi_B d\tau = 1$.

Lar vi ψ_A og ψ_B være reelle vil $\int \psi_A^* \psi_B d\tau = \int \psi_B^* \psi_A d\tau = S_{AB}$

Dette gir

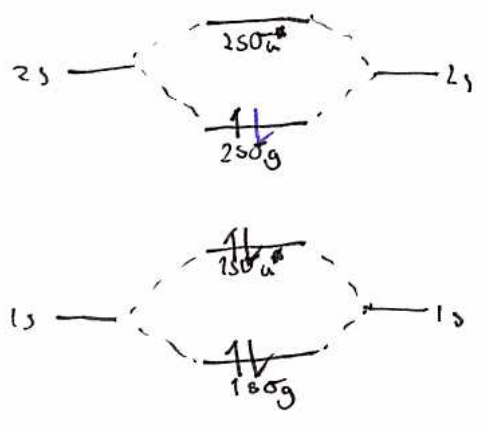
$$N^2 [1 + 2\lambda S_{AB} + \lambda^2] = 1$$

N er en normaliseringskonstant, og fortegnet er uten betydning. Velger vi N positiv fåes

$$N = \frac{1}{\sqrt{1 + 2\lambda S_{AB} + \lambda^2}}$$

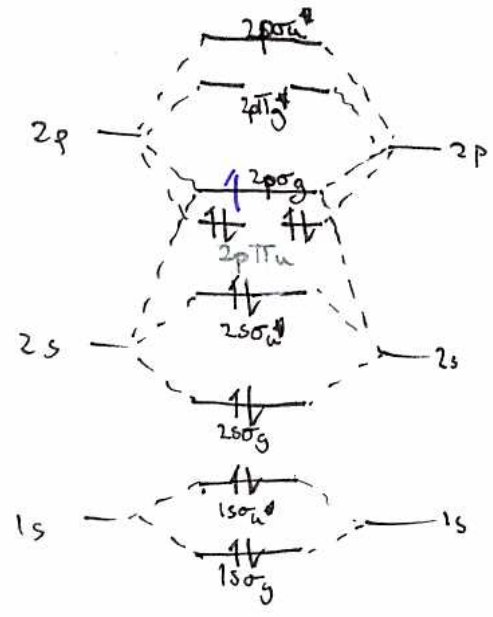
8.3

a) Li_2 og Li_2^+ , hhv. 6 og 5 elektroner

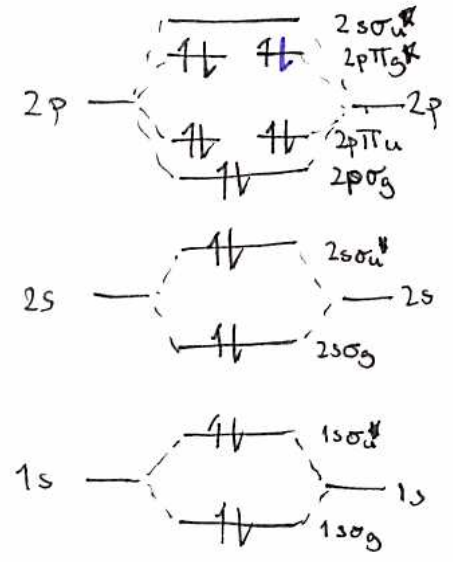
Li_2 har 4 bindende elektroner, og 2 antibindende
 $\Rightarrow$ bindingsorden $\frac{4-2}{2} = \underline{\underline{1}}$
 Li_2^+ bindingsorden $\frac{3-2}{2} = \underline{\underline{\frac{1}{2}}}$
 Li_2 mest stabil

b) C_2 og C_2^- , hhv. 12 og 13 elektroner

C_2 har 8 elektroner i bindende og 4 i antibindende orbitaler
 $\Rightarrow$ bindingsorden $\underline{\underline{2}}$
 C_2^- har 9 i bindende og 4 i antibindende
 $\Rightarrow$ bindingsorden $\underline{\underline{2\frac{1}{2}}}$
 C_2^- mest stabil

c) F_2 og F_2^+ , hhv. 18 og 17 elektroner

F_2 har 10 elektroner i bindende og 8 i antibindende
 $\Rightarrow$ bindingsorden $\underline{\underline{1}}$
 F_2^+ har hhv 10 og 7
 $\Rightarrow$ bindingsorden $\underline{\underline{1\frac{1}{2}}}$
 F_2^+ mest stabil

8.4

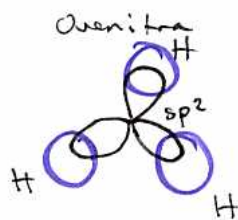
Bindingslengdene til O_2^+ , O_2 , O_2^- og O_2^{2-} er hhv. 112, 121, 135 og 149 pm. Bindingslengden øker med antall elektroner fordi de nye elektronene går inn i antibindende orbitaler, bindingsorden reduseres og bindingen blir noe svakere.

8.5

Methyl radikalet $CH_3\cdot$ er oppgitt til å være plan.

Dette betyr at hvert hydrogen er bundet til en sp^2 -hybridisert

orbital:

Fra siden

2pz

Dette innebærer at det uparrede elektronet beveger seg i et 2p orbital normalt på planet (kaller vanligvis dette

2pz)

8.6 Vi skal her vise at sp^3 -hybrid orbitalene,

$$\phi_1 = \frac{1}{2} (\psi_{2s} + \psi_{2px} + \psi_{2py} + \psi_{2pz})$$

$$\phi_2 = \frac{1}{2} (\psi_{2s} - \psi_{2px} - \psi_{2py} + \psi_{2pz})$$

$$\phi_3 = \frac{1}{2} (\psi_{2s} + \psi_{2px} - \psi_{2py} - \psi_{2pz})$$

$$\phi_4 = \frac{1}{2} (\psi_{2s} - \psi_{2px} + \psi_{2py} - \psi_{2pz})$$

er ortogonale ^{og normaliseret} AO'ene ($\psi_{2s}, \psi_{2px}, \psi_{2py}$ og ψ_{2pz}) er både ortogonale og normaliseret. Dette kan skrives kompakt som

$$\int \psi_i^* \psi_j d\tau = \delta_{ij} = \begin{cases} 0 & i \neq j \\ 1 & i = j \end{cases}, \quad i, j \in \{2s, 2px, 2py, 2pz\}$$

der δ_{ij} kaldes Kronecker delta. Vi skal vise at

$$\int \phi_i \phi_j d\tau = \delta_{ij}.$$

Det vil være svært tidkrævende å gå gjennom særlige ti ulike kombinasjoner og vise dette. Velger derfor å se på

$$\phi_i = c_1^i \psi_1 + c_2^i \psi_2 + c_3^i \psi_3 + c_4^i \psi_4$$

$$\phi_j = c_1^j \psi_1 + c_2^j \psi_2 + c_3^j \psi_3 + c_4^j \psi_4$$

Dette gir (ved $\int \psi_i \psi_j d\tau = \delta_{ij}$)

$$\int \phi_i \phi_j d\tau = c_1^i c_1^j + c_2^i c_2^j + c_3^i c_3^j + c_4^i c_4^j$$

$$= [c_1^i, c_2^i, c_3^i, c_4^i] \begin{bmatrix} c_1^j \\ c_2^j \\ c_3^j \\ c_4^j \end{bmatrix} = c^i \cdot c^j$$

8.6 fakta.

For sp^3 -hybridene har vi

$$\phi_1 = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}, \quad \phi_2 = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix},$$

$$\phi_3 = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} \quad \text{og} \quad \phi_4 = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \\ -1 \end{bmatrix}$$

Man kan enkelt se at vektorene over er normaliserte og inbyrdes ortogonale, og dette betyr at

sp^3 -hybrid orbitalene er ortogonale og normalisert. $\square$

Eksempelvis er $\int \phi_1 \phi_2 d\tau = 0$, og $\int \phi_3 \phi_3 d\tau = 1$.

8.7

Bindingsvinkelen i H_2S er $\alpha = 92,2^\circ$. Vi skal bestemme andelen av suovel $3s$ orbitalen i de bindende orbitalene.

Ved sp^2 -hybridisering går to $3p$ orbitaler og en $3s$ orbitaler sammen og danner tre sp^2 -hybride orbitaler

$$\phi_1 = c_1 \psi_{3s} + c_2 \psi_{3p_x} + c_3 \psi_{3p_y}$$

$$\phi_2 = c_1 \psi_{3s} + c_2 \psi_{3p_x} + c_3 \psi_{3p_y}$$

$$\phi_3 = c_4 \psi_{3s} - c_5 \psi_{3p_y}$$

Normalisering krever

$$c_1^2 + c_2^2 + c_3^2 = c_4^2 + c_5^2 \stackrel{!}{=} 1,$$

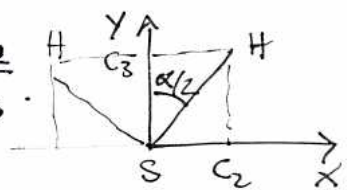
og vidne må hver av de tre atomorbitalenes bidrag være en, mao.

$$2c_1^2 + c_4^2 = 2c_2^2 = 2c_3^2 + c_5^2 \stackrel{!}{=} 1 \quad \Rightarrow \quad c_2 = \frac{1}{\sqrt{2}} = 0,707$$

Vi finner $\frac{c_2}{c_3}$ ved relasjonen $\tan\left(\frac{\alpha}{2}\right) = \frac{c_2}{c_3}$.

Dette gir $c_3 = 0,680$, og dette gir vidne

$$c_1^2 = 1 - c_2^2 - c_3^2 = 0,0370$$

ϕ_1 og ϕ_2 er de to bindende orbitalene, og c_1^2 er andelen av ψ_{3s} i disse orbitalene, mao. er

andelen av suovel $3s$ orbitalen i de bindende

orbitalene er 3,7%

8.8 Allyl radikalet $\cdot\text{CH}_2 - \text{CH} - \text{CH}_2$ har tre π -elektroner.

I Hückel approksimasjonen fåes da

$$H = \begin{bmatrix} \alpha & \beta & 0 \\ \beta & \alpha & \beta \\ 0 & \beta & \alpha \end{bmatrix} \quad \text{og} \quad S = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

der vi skal løse likningssettet

$$Hc = ESc$$

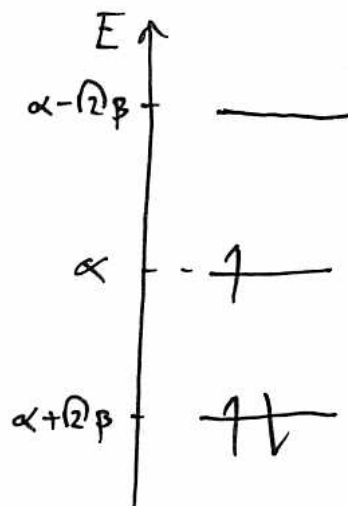
$$|H - ES| = 0$$

Løser først $|H - ES| = 0$ ved å sette $x = \frac{\alpha - E}{\beta}$:

$$\begin{vmatrix} x & 1 & 0 \\ 1 & x & 1 \\ 0 & 1 & x \end{vmatrix} = x(x^2 - 1) - 1x = x(x^2 - 2) = 0$$

Dette gir $x = 0$ og $x = \pm\sqrt{2}$, altså $E = \alpha$ og

$$\underline{E = \alpha \pm \sqrt{2}\beta} \quad (\text{orbitalenergiene})$$

Total π -energi for allyl radikalet blir

$$E_{\text{tot}} = 3\alpha + 2\sqrt{2}\beta$$

Til sammenlikning vil en lokalisert dobbeltbinding ha energi $E = 2\alpha + 2\beta$,

og ett fritt karbon π -elektron ha energi

$E = \alpha$. Delokaliseringssenergi fåes ved

å ta differansen

$$3\alpha + 2\beta - (3\alpha + 2\sqrt{2}\beta) = \underline{\underline{-0,83\beta}}$$

8.8 forts.

Vi skal tilslutt bestemme MO'ene, dvs. bestemme koeffisiendene

Vi må mao. løse $HC = ESc$ for de tre energiene:

$$\begin{bmatrix} \alpha & \beta & 0 \\ \beta & \alpha & \beta \\ 0 & \beta & \alpha \end{bmatrix} \begin{bmatrix} c_1 \\ c_2 \\ c_3 \end{bmatrix} = E \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} c_1 \\ c_2 \\ c_3 \end{bmatrix}$$

Setter vi $x = \frac{\alpha - E}{\beta}$ får vi

$$\begin{bmatrix} x & 1 & 0 \\ 1 & x & 1 \\ 0 & 1 & x \end{bmatrix} \begin{bmatrix} c_1 \\ c_2 \\ c_3 \end{bmatrix} = 0$$

eller mao. likningssettet

$$xc_1 + c_2 = 0$$

$$c_1 + xc_2 + c_3 = 0$$

$$c_2 + xc_3 = 0$$

for $x=0, x=\pm\sqrt{2}$

Videre kan vi kreve at MO'ene må være normaliserte:

$$c_1^2 + c_2^2 + c_3^2 = 1$$

For $x=0$ får vi da løsningen $c_1 = \frac{1}{\sqrt{2}}, c_2 = 0$ og $c_3 = -\frac{1}{\sqrt{2}}$, gir

$$\underline{\underline{\psi_0 = \frac{1}{\sqrt{2}} (\psi_1 - \psi_3)}}} \quad (E = \alpha)$$

For $x = \pm\sqrt{2}$ får vi $c_1 = c_3 = \frac{1}{2}$ og $c_2 = \mp\frac{1}{\sqrt{2}}$. Dette gir

$$\underline{\underline{\psi_{+\sqrt{2}} = \frac{1}{2} (\psi_1 - \sqrt{2}\psi_2 + \psi_3)}}} \quad (E = \alpha - \sqrt{2}\beta)$$

$$\underline{\underline{\psi_{-\sqrt{2}} = \frac{1}{2} (\psi_1 + \sqrt{2}\psi_2 + \psi_3)}}} \quad (E = \alpha + \sqrt{2}\beta)$$

8.9 Den forenklede sekulærdeterminanten til sykklobutadien

blir:

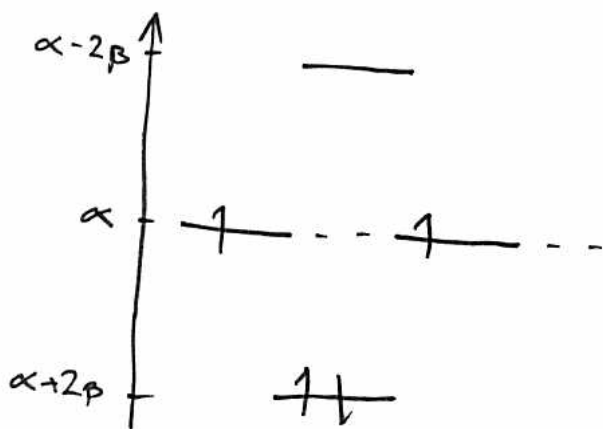
$$\begin{vmatrix} x & 1 & 0 & 1 \\ 1 & x & 1 & 0 \\ 0 & 1 & x & 1 \\ 1 & 0 & 1 & x \end{vmatrix} \stackrel{!}{=} 0$$

gir

$$x \begin{vmatrix} x & 1 & 0 \\ 1 & x & 1 \\ 0 & 1 & x \end{vmatrix} - 1 \begin{vmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & x & 1 \\ 1 & 1 & x \end{vmatrix} - 1 \begin{vmatrix} 1 & x & 1 \\ 0 & 1 & x \\ 1 & 0 & 1 \end{vmatrix}$$

$$= x^2(x^2-2) - x^2 - x^2 = x^2(x^2-4) \stackrel{!}{=} 0$$

Dette gir $x=0$ (med degenerasjon 2) og $x = \pm 2$.

Grunntilstanden

Med fire π -elektroner blir den totale π -energien til sykklobutadien $4\alpha + 4\beta$.

Vi finner delokaliseringenergien ved å sammenlikne med to lokaliserete

π -bindinger (hver med energi $E = 2\alpha + 2\beta$).

Dette gir en delokaliseringenergi 0